

**Brussell, 29 ta' Novembru 2024
(OR. en)**

**Fajl Interistituzzjonali:
2023/0439(COD)**

**15916/1/24
REV 1**

LIMITE

**COPEN 499
DROIPEN 242
MIGR 422
COSI 212
COMIX 466
JAI 1703
CODEC 2175**

NOTA

minn:	Presidenza
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Nru. dok. preċ.: Nru dok. Cion:	ST 15915/24 + ADD 1 ST 16149/23 + COR 1 + COR 2
Suġġett:	Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi regoli minimi għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, u li tissostitwixxi d-Direttiva tal-Kunsill 2002/90/KE u d-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2002/946/ĠAI - Approċċ ġenerali

Introduzzjoni

Fit-28 ta' Novembru 2023, il-Kummissjoni ppreżentat proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li tistabbilixxi regoli minimi għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, u li tissostitwixxi d-Direttiva tal-Kunsill 2002/90/KE u d-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2002/946/ĠAI (ST 16149/23 + COR 1 + COR 2).

Il-proposta hija bbażata fuq l-Artikolu 83(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

Il-Grupp ta' Hidma dwar il-Kooperazzjoni Ġudizzjarja f'Materji Kriminali (COPEN) eżamina l-proposta taħt il-Presidenza Spanjola, Belġjana u Ungeriza. It-test kif jirrizulta minn dawn l-eżaminazzjonijiet jinsab fl-Anness.

Fil-Parlament Ewropew, il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (LIBE) għandu r-responsabbiltà ewlenija. Is-Sa Birgit Sippel inhatret rapporteur. Għadu ma tressaq l-ebda rapport.

Fis-27 ta' Novembru 2024, il-Kumitat Imħallat u l-Coreper iddiskutew il-kwistjonijiet ewlenin imniżżla hawn taħt. Maġġoranza kbira tad-delegazzjonijiet indikaw li setgħu jappoġġaw is-soluzzjoni li nstabet għal dawn il-kwistjonijiet, u li hija mnizżla fl-Anness.

Fit-28 ta' Novembru 2024, il-Kunsillieri ĠAI rfinaw it-testi tal-Artikolu 11(3) u (4), u tal-premessa 16 korrispondenti: il-bidliet li saru ġew immarkati fl-Anness.

Kwistjonijiet ewlenin

1) Klawżola umanitarja (il-Premessa 7 flimkien mal-Artikolu 3)

Il-kwistjoni tal-klawżola umanitarja tirreferi għall-idea li ċerta assistenza lil nazzjonali ta' pajjiżi terzi biex jidhlu, jgħaddu jew joqogħdu fl-Unjoni Ewropea – b'mod partikolari assistenza lil membri tal-familja qrib tagħhom jew appoġġ biex jiġu provduti bżonnijiet umani bażiċi – ma għandhiex tikkwalifika bħala r-reat kriminali tal-faċilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migranti.

Fil-proposta tagħha għal Direttiva, il-Kummissjoni kienet ipproponiet li tiddaħhal il-klawżola fi premessa, biex l-Istati Membri jingħataw l-għażla ta' kif jittrattawha. Madankollu, matul l-eżami fil-Grupp ta' Hidma, xi Stati Membri ssuġġerew li l-klawżola titmexxa għall-parti operattiva.

Minbarra l-mistoqsija dwar jekk il-kwistjoni tal-klawżola umanitarja għandhiex tiġi ttrattata fil-premessi jew fil-parti operattiva, il-pożizzjonijiet tad-delegazzjonijiet kienu differenti anke dwar il-formulazzjoni preċiża tal-klawżola.

Wara kunsiderazzjoni bir-reqqa tal-argumenti ppreżentati tul is-sena ta' negozjati, u b'kunsiderazzjoni tad-diskussjonijiet waqt laqgħat reċenti, jidher xieraq li l-kwistjoni tal-klawżola umanitarja tiġi indirizzata permezz ta' premessa, ara l-premessa 7 (fil-paġna 8).

Dan it-test għandu jinqara fid-dawl tal-premessa 6a, li tissottolinja li din id-Direttiva hija strument ta' armonizzazzjoni minima: l-Istati Membri huma liberi li jadottaw jew iżommu leġislazzjoni li tipprevedi inkriminazzjoni usa' minn dik stipulata f'din id-Direttiva.

2) Penali għal persuni ġuridiċi (l-Artikolu 8, il-paragrafu 3)

Wara talba minn xi delegazzjonijiet, iddahhlet premessa 13aa fit-test, u ġie miżjud paragrafu 5 mal-Artikolu 8. It-testi l-godda jindirizzaw is-sitwazzjoni partikolari ta' Stati li għalihom ma japplikawx strumenti oħra tad-dritt kriminali tal-UE, u li, f'konformità mal-liġi nazzjonali tagħhom, ma jiddeterminawx l-ammont ta' multi kriminali jew nonkriminali għal persuni ġuridiċi fi proporzjon mal-gravità tar-reat imwettaq minn persuna fiżika, iżda japplikaw kriterji oħra, inkluż kriterju bbażat fuq in-nuqqas ta' strutturi u salvagwardji organizzazzjonali jew nuqqasijiet oħra fl-organizzazzjoni tal-persuna ġuridika.

Konklúzjoni

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, il-Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti huwa mistieden:

- (a) jikkonferma l-qbil dwar it-test tal-approċċ ġenerali, kif jinsab fl-Anness ta' din in-nota; u
- (b) jirrakkomanda li l-Kunsill jilhaq approċċ ġenerali dwar dan it-test, li ser jikkostitwixxi l-mandat għal negozjati mal-Parlament Ewropew.

ABBOZZAR MILL-ĠDID TAL-PRESIDENZA¹

Abbozz

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li tistabbilixxi regoli minimi għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-faċilitazzjoni ta' dhul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, u li tissostitwixxi d-Direttiva tal-Kunsill 2002/90/KE u d-Deciżjoni Qafas tal-Kunsill 2002/946/ĠAI

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u, b'mod partikolari, l-Artikolu 83(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew²,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regġuni³,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

¹ It-test addizzjonali fir-rigward tal-abbozz fid-dokument 15916/24 INIT huwa mmarrat b'**tipa grassa u sottolinjat**. It-test addizzjonali propost qabel huwa mmarrat b'**tipa grassa** biss. It-tfassir huwa mmarrat b'[...].

² ĠU C , , p. .

³ ĠU C , , p. .

Billi:

- (1) Il-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni jikkostitwixxu attivitajiet kriminali li jpoġġu l-ħajja tal-bniedem fil-periklu u ma jirrispettawx id-dinjità tal-persuni bl-iskop li jinkisbu profitti għoljin, u hekk jiġu mminati d-drittijiet fundamentali. Dawn l-attivitajiet kriminali jikkontribwixxu għall-migrazzjoni irregolari, filwaqt li jimminaw l-oġġettivi tal-ġestjoni tal-migrazzjoni tal-Unjoni. It-tweqqi ta' tali attivitajiet kriminali huwa xprunat minn domanda dejjem tizdied u mill-profitti għoljin miksuba minn organizzazzjonijiet kriminali. Il-prevenzjoni u l-għieda kontra dawk ir-reati jibqgħu prijorità għall-Unjoni.
- (2) Id-Direttiva 2002/90/KE⁴ u d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2002/946/ĠAI⁵ (il-"Pakkett tal-Faċilitaturi") jikkostitwixxu l-qafas legali tal-Unjoni biex tiġi miġġielda l-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi. Dan jistabbilixxi definizzjoni komuni tar-reati ta' faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati, u jistabbilixxi l-qafas penali għas-sanzjonar ta' tali reati. Sabiex jiġu indirizzati x-xejriet li qed jevolvu, u biex tissaħħah aktar l-effettività tal-qafas tal-Unjoni għall-prevenzjoni u l-għieda kontra dawn ir-reati, huwa meħtieġ li jiġi aġġornat il-qafas legali eżistenti.

⁴ Id-Direttiva tal-Kunsill 2002/90/KE tat-28 ta' Novembru 2002 li tiddefinixxi l-iffaċilitar ta' dħul, tranżitu u residenza mhux awtorizzati (ĠU L 328, 5.12.2002, p. 17., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/90/mt>).

⁵ Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2002/946/ĠAI tat-28 ta' Novembru 2002 dwar it-tisħiħ tal-qafas penali biex ikun impedut it-tħaffif tad-dħul, it-tranżitu u r-residenza mhux awtorizzati (ĠU L 328, 5.12.2002, p. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/mt).

- (3) Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew tad-9 ta' Frar 2023 affermaw il-htieġa li tissaħħah l-azzjoni tal-Unjoni biex jiġu evitati l-migrazzjoni irregolari u t-telf tal-ħajja, b'mod partikolari billi tiġi intensifikata l-kooperazzjoni mal-pajjiżi ta' oriġini u ta' tranżitu, u billi tiġi żgurata kooperazzjoni aktar b'saħħitha bejn l-Istati Membri u mal-Europol, il-Frontex u l-Eurojust. Il-Pjan ta' Azzjoni mġedded kontra l-faċilitazzjoni tal-immigrazzjoni illegali (2021-2025) jistabbilixxi r-rispons ta' politika għall-faċilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migranti, bħala parti essenzjali mill-approċċ komprensiv għall-migrazzjoni stabbilit fil-Patt il-Ġdid dwar il-Migrazzjoni u l-Ażil. Dan jistipula azzjonijiet f'erba' oqsma ta' prijetà: it-tisħiħ tal-kooperazzjoni ma' pajjiżi shab u organizzazzjonijiet internazzjonali; is-sanzjonar tal-faċilitaturi ta' dħul klandestin ta' migranti u l-prevenzjoni tal-isfruttament tal-migranti; it-tisħiħ tal-kooperazzjoni u l-appoġġ għall-ħidma tal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u ta' dawk ġudizzjarji; u ż-żieda fil-bażi tal-gharfien.
- (4) Il-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati hija fenomenu tranżnazzjonali, u jenħtieġ li l-miżuri adottati fil-livell tal-Unjoni u f'dak nazzjonali jirrikonoxxu d-dimensjoni internazzjonali tagħha. Għalhekk, jenħtieġ li l-azzjonijiet tal-Unjoni u nazzjonali għalhekk iqisu l-impenji internazzjonali tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, inkluż fir-rigward tal-Protokoll kontra l-Faċilitazzjoni tad-Dħul Klandestin ta' Migranti bl-Art, bil-Baħar u bl-Ajru, li jissupplimenta l-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti kontra l-Kriminalità Organizzata Tranżnazzjonali, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar, il-Konvenzjoni Internazzjonali għas-Salvagwardja tal-Ħajja Umana fuq il-Baħar, il-Konvenzjoni Internazzjonali dwar it-Tfittxija u s-Salvagwardja Marittimi, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tat-Tfal, kif ukoll il-ħidma tal-Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti kontra d-Droga u l-Kriminalità. **B'mod partikolari, jenħtieġ li l-ebda haġa f'din id-Direttiva ma taffettwa d-drittijiet, l-obbligi u r-responsabbiltajiet tal-Istati Membri u tal-individwi li jipprovdu assistenza lil nazzjonali ta' pajjiżi terzi, għal raġunijiet umanitarji jew bil-ghan li jissodisfaw il-bżonnijiet umani bażiċi tagħhom, skont id-dritt internazzjonali applikabbli - inkluż id-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u b'mod partikolari, fejn applikabbli, il-Konvenzjoni tal-1951 dwar l-istatus tar-refuġjati kif emendata mill-Protokoll ta' New York tal-1967, il-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar il-Liġi tal-Baħar, u f'konformità mal-obbligi legali. Din l-assistenza tista' tinkludi wkoll pariri jew appoġġ legali, lingwistiku jew soċjali.**

- (5) Filwaqt li jitqiesu l-evoluzzjoni tal-attivitajiet immirati biex jiffacilitaw id-dhul, it-tranzitu u s-sogġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, kif ukoll l-obbligi legali tal-Unjoni u tal-Istati Membri skont id-dritt internazzjonali, jenhtieg li d-definizzjoni tar-reati kriminali tiġi approssimata ulterjorment fl-Istati Membri kollha sabiex tkopri l-imġiba rilevanti b'mod aktar komprensiv.
- (6) F'konformità mal-prinċipji ta' legalità u proporzjonalità tal-liġi kriminali, u sabiex jiġu indirizzati l-attivitajiet kriminali li jpoġġu l-ħajja tal-bniedem fil-periklu u ma jirrispettawx id-dinjità tan-nies għall-iskop li jinkisbu l-profitti, huwa meħtieġ li tiġi pprovduta definizzjoni preċiża u dettaljata tar-reati kriminali li jiġġieldu dawn l-imġibiet kriminali. Jenhtieg li l-assistenza għal dhul, tranzitu jew sogġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni tikkostitwixxi reat kriminali **għall-inqas** meta jkun hemm rabta ma' benefiċċju finanzjarju jew materjali attwali jew imwiegħed. **Dan huwa mingħajr preġudizzju għall-mod li bih l-Istati Membri jittrattaw fil-liġi nazzjonali tagħhom imġiba ta' faċilitazzjoni li għaliha benefiċċju finanzjarju jew materjali attwali jew imwiegħed ma jkunx element kostitwenti tar-reat.**

[...]

- (6a) **Din id-Direttiva hija strument ta' armonizzazzjoni minima. B'konsegwenza ta' dan, l-Istati Membri huma liberi li jadottaw jew iżommu leġiżlazzjoni li tipprevedi inkriminazzjoni usa' minn dik stipulata f'din id-Direttiva, fl-interess tat-tishih tal-effettività tal-ġlieda kontra l-faċilitaturi ta' dhul klandestin ta' migranti. Jenhtieg li l-Istati Membri jiżguraw li l-assistenza intenzjonata lil nazzjonal ta' pajjiż terz ghad-dhul, it-tranzitu minn, jew is-soġġorn fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru bi ksur tal-liġi rilevanti tal-Unjoni jew tal-liġijiet tal-Istat Membru kkonċernat dwar id-dhul, it-tranzitu u s-soġġorn ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi tikkostitwixxi reat kriminali mill-inqas fejn il-persuna li twettaq l-imġiba titlob, tirċievi jew taċċetta, direttament jew indirettament, benefiċċju finanzjarju jew materjali, jew wegħda tiegħu, jew twettaq l-imġiba sabiex tikseb tali benefiċċju. Madankollu, peress li din id-Direttiva hija strument ta' armonizzazzjoni minima, l-Istati Membri huma liberi li jikkriminalizzaw tali mġiba meta ma jkun ingħata l-ebda benefiċċju finanzjarju jew benefiċċju materjali iehor.**
- (7) **Jenhtieg li l-ebda haġa f'din id-Direttiva ma tinftiehem bhala li tirrikjedi l-kriminalizzazzjoni, minn naha, ta' assistenza provduta lill-membri tal-familja qrib u, min-naha l-oħra, assistenza umanitarja jew l-appoġġ ta' bżonnijiet umani bażiċi provduti lil nazzjonali ta' pajjiżi terzi f'konformità mal-qafas legali nazzjonali u internazzjonali applikabbli.**

[...]

- (7a) **Minghajr preġudizzju għar-regoli tal-liġi nazzjonali relatati mad-dhul mhux awtorizzat fit-territorju tal-Istat Membru kkonċernat, jenhtieg li n-nazzjonali ta' pajjiżi terzi ma jsirux kriminalment responsabbli għall-fatt uniku li kienu soġġetti għar-reat kriminali tal-faċilitazzjoni ta' dhul, tranżitu minn, jew soġġorn mhux awtorizzati fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru.**
- (8) L-impatt tal-faċilitazzjoni ta' dhul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati jestendi lil hinn mill-Istat Membru ta' dhul mhux awtorizzat. Jenhtieg li r-regoli minimi dwar id-definizzjoni tar-reati kriminali jinkludu l-imġiba li ssehh fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru, sabiex l-Istati Membri għajr daww tad-dhul mhux awtorizzat ikunu jistgħu jaġixxu fuq tali reati, dment li l-Istati Membri kkonċernati jistabbilixxu ġurisdizzjoni fuq dawn ir-reati.
- (9) Jehtieg li ssir distinzjoni bejn ir-reat kriminali tal-faċilitazzjoni ta' dhul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni u r-reati kriminali aggravati li joħolqu ħsara akbar lill-individwi u lis-soċjetà. Jenhtieg li l-livelli ta' penali jkunu jirriflettu t-tħassib soċjali oghla fir-rigward ta' mġiba aktar serja u ta' ħsara, għalhekk, jenhtieg li r-reati aggravati jiġu ssanzjonati b'peni kriminali aktar ħorox.
- (10) Jenhtieg li l-Istati Membri japplikaw din id-Direttiva skont u f'konformità shiha mal-Konvenzjoni tal-1951 dwar l-Istatus tar-Refuġjati kif emendata mill-Protokoll ta' New York tal-1967, mal-obbligi relatati mal-aċċess għall-protezzjoni internazzjonali, b'mod partikolari l-prinċipju ta' *non-refoulement*, u mad-drittijiet fundamentali.
- (11) Jenhtieg li l-pieni għar-reati kriminali jkunu effettivi, dissważivi u proporzjonati. Għal dan il-ghan, jenhtieg li jiġu stabbiliti livelli minimi għat-terminu massimu ta' prigiunerija għall-persuni fiżiċi. Il-miżuri aċċessorji spiss ikunu effettivi u, għalhekk, jenhtieg li jkunu disponibbli wkoll fil-proċedimenti kriminali.

[...] ⁶ [...]

- (11a) **Jenhtieg li t-termini massimi ta' prigunerija previsti f'din id-Direttiva ghar-reati kriminali mwettqa minn persuni fiziċi japplikaw mill-inqas għall-aktar forom serji ta' tali reati. Il-liġi kriminali tal-Istati Membri kollha tinkludi dispożizzjonijiet dwar omiċidju, attakk aggravat, kif ukoll attakk fuq l-infurzar tal-liġi, jew reati ohra fejn l-użu ta' vjolenza serja huwa parti mir-reat, imwettaq intenzjonalment jew b'negligenza serja. Jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistghu jirrikorru għal dawk id-dispożizzjonijiet ġenerali, inkluż dispożizzjonijiet dwar ċirkostanzi aggravanti, meta jittrasponu d-dispożizzjonijiet f'din id-Direttiva li jirrelataw ma' reati kriminali li jikkawżaw il-mewt ta' persuna, kemm jekk imwettqa intenzjonalment kif ukoll jekk b'negligenza serja.**

⁶ [...]

(11b) Fejn din id-Direttiva tipprevedi li mgħiba illegali tikkostitwixxi biss reat kriminali meta titwettaq intenzjonalment u, billi tipperikola serjament il-hajja ta' nazzjonal ta' pajjiż terz, tikkawża l-mewt ta' dik [...] il-persuna, jenhtieg li l-kunċett ta' "intenzjoni" jiġi interpretat f'konformità mal-liġi nazzjonali, filwaqt li titqies il-gurisprudenza rilevanti tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea. Jenhtieg li l-ebda haġa f'din id-Direttiva ma tinftiehem li tirrikjedi responsabbiltà stretta għal kwalunkwe konsegwenza li tirriżulta mill-attivitajiet kwalifikati bħala reati kriminali f'din id-Direttiva.

(12) [...]

- (13) Fejn il-liġi nazzjonali tipprevedi dan, jenhtieg li l-persuni ġuridiċi jinżammu kriminalment responsabbli għall-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni. Jenhtieg li l-Istati Membri, li l-liġi nazzjonali tagħhom ma tipprevedix ir-responsabbiltà kriminali tal-persuni ġuridiċi, jiżguraw li s-sistemi ta' sanzjonar amministrattiv tagħhom jipprevedu tipi u livelli ta' sanzjonijiet effettivi, dissważivi u proporzjonati, kif stabbiliti f'din id-Direttiva sabiex jintlaħqu l-oġettivi tagħha. **Jenhtieg li jitqiesu l-gravità tal-imġiba, kif ukoll iċ-ċirkostanzi individwali, finanzjarji u oħrajn tal-persuni ġuridiċi kkonċernati, biex jiġi żgurat li l-piena imposta tkun effettiva, dissważiva u proporzjonata. Jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistgħu jistabbilixxu l-livelli massimi tal-multi jew bħala perċentwal tal-fatturat dinji totali tal-persuna ġuridika kkonċernata, jew f'ammonti fissi. Jenhtieg li l-Istati Membri jiddeċiedu liema minn dawk iż-żewġ opzjonijiet ser jużaw meta jkunu qed jittrasponu din id-Direttiva.**
- (13aa) Madankollu, ladarba din id-Direttiva tikkostitwixxi żvilupp tal-acquis ta' Schengen, jenhtieg li titqies is-sitwazzjoni speċifika ta' dawk l-Istati li għalihom ma japplikawx strumenti oħra tad-dritt kriminali tal-UE, u li, f'konformità mal-liġi nazzjonali tagħhom, ma jiddeterminawx l-ammont ta' multi kriminali jew nonkriminali għal persuni ġuridiċi fi proporzjon mal-gravità tar-reat imwettaq minn persuna fiżika, iżda japplikaw kriterji oħra, inkluż kriterju bbażat fuq in-nuqqas ta' strutturi u salvagwardji organizzazzjonali jew nuqqasijiet oħra fl-organizzazzjoni tal-persuna ġuridika. Jekk ikun imperattiv biex tiġi preservata l-koerenza tas-sistema ta' penali nazzjonali għal persuni ġuridiċi, jenhtieg li dawk l-Istati Membri jkollhom il-possibbiltà li jistabbilixxu l-ammont massimu ta' multi għal persuni ġuridiċi f'livell kompatibbli mas-sistema nazzjonali tagħhom, dment li, b'riżultat ta' dan, il-livell ta' pjeni applikabbli għal persuni ġuridiċi jkun konsistenti ma' dak previst fil-liġi nazzjonali għal reati ta' gravità komparabbli u li l-pieni jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

- (13a) Meta l-Istati Membri, biex jiddeterminaw il-multi li jehtieg li jigu imposti fuq il-persuni ġuridiċi, jagħzlu li jimplimentaw il-kriterju tal-fatturat dinji totali ta' persuna ġuridika, jenhtieg li jiddeċiedu jekk jikkalkulawx dak il-fatturat abbażi tas-sena kontabilistika ta' qabel dik li fiha jkun twettaq ir-reat kriminali, jew tas-sena kontabilistika ta' qabel dik tad-deċiżjoni li tiġi imposta l-multa. Jenhtieg li jikkunsidraw ukoll li jipprevedu regoli għal każijiet fejn ma jkunx possibbli li jiġi stabbilit l-ammont ta' multa fuq il-bażi tal-fatturat dinji totali tal-persuna ġuridika fis-sena kontabilistika ta' qabel dik li fiha twettaq ir-reat kriminali, jew fis-sena kontabilistika ta' qabel dik tad-deċiżjoni li tiġi imposta l-multa. F'każijiet bħal dawn, jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistgħu jqisu kriterji oħra, bħall-fatturat dinji totali f'sena kontabilistika differenti. Meta daww ir-regoli jinkludu l-istabbiliment ta' ammonti fissi ta' multi, jenhtieg li ma jkunx mehtieg li l-livelli massimi ta' daww l-ammonti jilhq u l-livelli stabbiliti f'din id-Direttiva bħala r-rekwiżit minimu għal-livell massimu ta' multi stabbiliti f'ammonti fissi.
- (13b) Meta l-Istati Membri jagħzlu livell massimu ta' multi stabbiliti f'ammonti fissi, jenhtieg li tali livelli jiġu stabbiliti fil-liġi nazzjonali. Jenhtieg li l-ogħla livelli ta' tali multi japplikaw għall-aktar forom gravi ta' reati kriminali definiti f'din id-Direttiva mwettqa minn persuni ġuridiċi ta' sahha finanzjarja. Jenhtieg li l-Istati Membri jkunu jistgħu jiddeterminaw il-metodu ta' kalkolu ta' daww l-ogħla livelli ta' multi, inkluż kundizzjonijiet speċifiċi għalihom. L-Istati Membri huma mistiedna jirrieżaminaw regolarment il-livelli tal-multi stabbiliti f'ammonti fissi b'kont mehud tar-rati tal-inflazzjoni u fluttwazzjonijiet oħra fil-valur monetarju, f'konformità mal-proċeduri stabbiliti fil-liġi nazzjonali tagħhom. Jenhtieg li l-Istati Membri li ma għandhomx l-euro bħala l-munita tagħhom jipprevedu livelli massimi ta' multi fil-munita tagħhom li jikkorrispondu għal-livelli ddeterminati f'din id-Direttiva f'euro fid-data tad-dhul fis-sehh tagħha. Daww l-Istati Membri huma mistiedna jirrieżaminaw regolarment il-livelli ta' multi anki fir-rigward tal-iżvilupp tar-rata tal-kambju.

- (13c) **L-istabbiliment tal-livell massimu ta' multi huwa minghajr preġudizzju għad-diskrezzjoni tal-imħallfin jew tal-qrati fi proċedimenti kriminali li jimponu penali xierqa f'każijiet individwali. Peress li din id-Direttiva ma tistabbilixxi l-ebda livell minimu ta' multi, jenhtieg li l-imħallfin jew il-qrati, fi kwalunkwe każ, jimponu penali xierqa filwaqt li jqisu ċ-ċirkostanzi individwali, finanzjarji u oħrajn tal-persuna ġuridika kkonċernata u l-gravità tal-imġiba.**
- (14) **Jenhtieg li l-kunċett ta' ċirkostanzi aggravanti jinftiehem jew bħala fatti li jippermettu lill-imħallf jagħti sentenza oghla għall-istess reat minn dik normalment imġarrba minghajr dawn il-fatti, jew bħala l-possibbiltà li jinżammu diversi reati b'mod kumulattiv sabiex jiżdied il-livell tas-sanzjoni. [...]** Jenhtieg li l-Istati Membri ma jkunux obbligati jipprevedu ċirkostanzi aggravanti speċifiċi meta l-liġi nazzjonali diġà tipprevedi reati kriminali separati jew kapaċità ġenerali li l-qrati nazzjonali jibbilanċjaw iċ-ċirkostanzi aggravanti rilevanti kollha, u dan jista' jwassal għal penali aktar severi.
- [...]
- (14a) **Sitwazzjoni ta' strumentalizzazzjoni tista' ssehh fejn pajjiż terz jew attur mhux statali ostili jinkoraġġixxi jew jiffaċilita l-moviment ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni apolidi lejn il-fruntieri esterni tal-Unjoni jew lejn Stat Membru, fejn tali azzjonijiet ikunu indikattivi tal-intenzjoni ta' pajjiż terz jew ta' attur mhux statali ostili li jiddestabbilizza l-Unjoni jew Stat Membru, u fejn tali azzjonijiet jistgħu jpoġġu f'riskju l-funzjonijiet essenzjali ta' Stat Membru, inkluż iż-żamma tal-ordni pubbliku jew is-salvagwardja tas-sigurtà nazzjonali tiegħu.**

- (14b) Jenhtieg li sitwazzjonijiet li fihom atturi mhux statali jkunu involuti fi kriminalità organizzata, b'mod partikolari l-faċilitazzjoni ta' dhul klandestin, ma jitqisux bhala strumentalizzazzjoni tal-migranti meta ma jkun hemm l-ebda ghan li jiddestabbilizzaw l-Unjoni jew Stat Membru.
- (14c) Jenhtieg li l-ghajnuna umanitarja ma titqiesx bhala strumentalizzazzjoni tal-migranti meta ma jkun hemm l-ebda ghan li tiddestabbilizza l-Unjoni jew Stat Membru.
- (14d) Fir-rigward ta' Ċipru, ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 866/2004⁷ jipprevedi regoli speċjali li japplikaw ghal-linja bejn iż-żoni tar-Repubblika ta' Ċipru li fihom il-Gvern tar-Repubblika ta' Ċipru jeżerċita kontroll effettiv u dawk iż-żoni li fihom ma jeżerċitax kontroll effettiv. Ghalkemm dik il-linja ma tikkostitwixxix fruntiera esterna, jenhtieg li sitwazzjoni li fiha pajjiż terz jew attur mhux statali ostili jinkoraġġixxi jew jiffaċilita l-moviment ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi jew persuni apolidi biex jaqsmu dik il-linja titqies bhala strumentalizzazzjoni, jekk ikunu preżenti l-elementi l-oħra kollha ta' strumentalizzazzjoni.

⁷ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 866/2004 tad-29 ta' April 2004 dwar reġim skont l-Artikolu 2 tal-Protokoll 10 mal-Att tal-Adeżjoni (ĠU L 161, 30.4.2004, p. 128-143).

[...]

- (15) Jenhtieg li l-approssimazzjoni u l-effettività tal-livelli ta' sanzjonijiet imposti fil-prattika jitrawmu wkoll b'ċirkostanzi mitiganti komuni li jirriflettu l-kontribut ipprovdut minn persuni fiżiċi jew ġuridiċi li wettqu reat kriminali msemmi f'din id-Direttiva permezz ta' kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti fl-investigazzjoni jew l-identifikazzjoni ta' tali reat. **Fi kwalunkwe każ, jenhtieg li jibqa' fid-diskrezzjoni tal-imħallef jew tal-qorti li jiddetermina jekk ghandhiex tonqos is-sentenza, filwaqt li jitqiesu ċ-ċirkostanzi speċifiċi f'kull kawża individwali.**

- (16) Jenhtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu regoli dwar il-perjodi ta' preskrizzjoni mehtiega sabiex ikunu jistghu jiggieldu b'mod effettiv ir-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva, minghajr pregudizzju ghar-regoli nazzjonali li ma jistabbilixxux perjodi ta' preskrizzjoni għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-infurzar. **Barra minn hekk, skont din id-Direttiva, l-Istati Membri huma liberi, f'konformità mas-sistemi legali nazzjonali tagħhom, li jistabbilixxu l-perjodi ta' limitazzjoni għall-infurzar ta' penali imposti wara kundanna finali, jew abbażi tal-penali realment imposta, jew, inkella, abbażi tal-penali massima prevista għar-reat. Għaldaqstant, din id-Direttiva tistabbilixxi perjodi ta' limitazzjoni xierqa għal kull wahda minn dawn l-opzjonijiet. Bhala regola generali, il-bidu ta' perjodu ta' preskrizzjoni għandu jkun il-mument meta jkun twettaq ir-reat. Madankollu, peress li din id-Direttiva tistabbilixxi regoli minimi, l-Istati Membri jistghu jipprevedu fil-leġizlazzjoni nazzjonali tagħhom li l-perjodu ta' preskrizzjoni jibda aktar tard, pereżempju fil-mument meta jkun għe skopert ir-reat, dment li tali mument ikun definit b'mod ċar f'konformità mal-liġi nazzjonali. Meta skont din id-Direttiva l-Istati Membri jithallew jistabbilixxu perjodi ta' preskrizzjoni iqsar, dment li l-perjodu jista' jiġi interrott jew sospiż fil-każ ta' atti speċifiċi, tali atti jistghu jiġu definiti f'konformità mas-sistema legali ta' kull Stat Membru.**
- (17) Sabiex tiġi miġġielda l-faċilitazzjoni ta' dhul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, huwa ta' importanza kbira ħafna li jiġi żgurat is-sekwestru effettiv tar-rikavati tar-reat, kif ukoll tal-mezzi strumentali li jintużaw biex jitwettqu r-reati kriminali, inkluż, pereżempju, dghajjes, magni u komponenti u vetturi oħrajn tad-dghajjes. Għal dan il-ghan, jenhtieg li jsir użu shiħ mill-istrumenti eżistenti dwar l-iffriżar u l-konfiska ta' rikavat u mezzi strumentali minn attività kriminali, bħad-Direttiva **2024/1260/UE** tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁸.

⁸ Id-Direttiva (UE) 2024/1260 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' April 2024 dwar l-irkupru u l-konfiska tal-assi (ĠU L, 2024/1260, 2.5.2024).

- (18) Meta jitqiesu n-natura transfruntiera tar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva, il-mobbiltà tal-awturi ta' mgiba illegali u l-possibbiltà ta' investigazzjonijiet transfruntiera, huwa mehtieg li jigu stabbiliti regoli dwar l-istabbiliment ta' guriżdizzjoni mill-Istati Membri sabiex tali mgiba tigi miggielha b'mod effettiv. Jenhtieg li t-tranzitu **minn** jew is-sogħorn mhux awtorizzati li jseħhu kompletament jew parzjalment fit-territorju ta' Stat Membru jippermettu lil Stat Membru differenti mill-Istat Membru tal-ewwel dħul mhux awtorizzat li jistabbilixxi guriżdizzjoni. Il-gravità u n-natura transfruntiera tar-reati msemija f'din id-Direttiva jirrikjedu li l-guriżdizzjoni tigi stabbilita [...] **fuq** persuni fiżiċi li huma nazzjonali tal-Istat Membru kkonċernat. **Għall-istess raġunijiet, jehtieg li l-Istati Membri jistabbilixxu guriżdizzjoni fuq reati kriminali mwettqa abbord vapur u ingeni tal-ajru rreġistrati fl-Istat Membru jew li jtajru l-bandiera tiegħu. Jenhtieg li l-Istati Membri jithallew ukoll jestendu l-guriżdizzjoni tagħhom għal reati li twettqu barra mit-territorju tagħhom [...] minn** nazzjonali ta' pajjiżi terzi li abitwalment jirrisjedu fit-territorju [...] [...] **u minn** persuni ġuridiċi meta dawn ikunu stabbiliti fl-Istat Membru kkonċernat jew fir-rigward ta' kwalunkwe negozju mwettaq kompletament jew parzjalment fit-territorju tiegħu. [...] Jenhtieg li l-Istati Membri, inkluż dawk li mhumieħ dak tal-ewwel dħul mhux awtorizzat, **jithallew** jistabbilixxu guriżdizzjoni b'rabta mar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva meta **l-imġiba tkun twettqet barra t-territorju tagħhom u [...] hija mmirata [...] lejn [...] id-dħul jew [...] it-tranzitu [...] tan-nazzjonali ta' pajjiżi terzi** soġġetti għar-reat fl-Istat Membru kkonċernat.
- (19) Meta tinghata assistenza biex nazzjonal ta' pajjiż terz jasal fit-territorju ta' Stat Membru, l-Istati Membri kkonċernati jistgħu wkoll ikunu jistgħu jistabbilixxu l-guriżdizzjoni tagħhom fir-rigward ta' tentattivi, anke jekk in-nazzjonal ta' pajjiż terz ma jidholx fit-territorju tagħhom. [...]

- (19a) L-Istati Membri huma mhegga jikkriminalizzaw il-facilitazzjoni ta' dhul klandestin ta' migranti irrISPettivament minn fejn twettaq ir-reat u jikkunsidraw li jistabbilixxu guriżdizzjoni fuq il-facilitazzjoni ta' dhul klandestin ta' migranti barra mit-territorji tagħhom, lil hinn mir-regoli minimi stabbiliti f'din id-Direttiva, f'konformità mad-dritt internazzjonali.
- (20) Meta reat kriminali jaqa' taht il-guriżdizzjoni ta' aktar minn Stat Membru wiehed, jenhtieg li l-Istati Membri kkonċernati jikkooperaw biex jiddeterminaw liema Stat Membru jkun fl-aħjar pożizzjoni biex jipprosegwixxi. Meta l-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri kkonċernati jiddeċiedu, wara kooperazzjoni jew konsultazzjonijiet diretti fil-qafas tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI⁹, li jiċċentralizzaw il-proċedimenti kriminali fi Stat Membru uniku permezz tat-trasferiment tal-proċedimenti kriminali, jenhtieg li għat-tali trasferiment jintuża r-Regolament (UE) **2024/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Novembru 2024 dwar it-trasferiment tal-proċedimenti f'materji kriminali** .../... [adottat iżda għadu mhux ippubblikat]¹⁰. Għal dan il-għan, jenhtieg li jitqiesu kif xieraq il-kriterji rilevanti tal-Artikolu 5 ta' dak ir-Regolament. Jenhtieg li l-priorità u l-piż ta' tali kriterji jkunu bbażati fuq il-fatti u l-merti ta' kull każ individwali.
- (21) Sabiex tigi miġġielda l-facilitazzjoni ta' dhul, tranzitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, jenhtieg li jintużaw kemm il-gustizzja kriminali kif ukoll il-mekkanizmi preventivi. Jenhtieg li l-prevenzjoni tar-reati kriminali msemminja f'din id-Direttiva ttaffi l-htiega għal rispons tal-gustizzja kriminali u jenhtieg li jkollha benefiċċji usa' fit-tnaqqis tal-kriminalità. Jenhtieg li [...] **l-prevenzjoni jkollha l-għan li żżid l-għarfien tal-pubbliku, u tinkludi mizuri xierqa bhal** kampanji ta' informazzjoni, programmi ta' riċerka u edukazzjoni, **b'rispett għall-kompetenza u l-liġi nazzjonali**. Jenhtieg li dawn jitwettqu b'kooperazzjoni ma' Stati Membri oħrajn, ma' aġenziji rilevanti tal-Unjoni u ma' pajjiżi terzi.

⁹ Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prevenzjoni u r-risoluzzjoni ta' konflitti ta' eżerċizzju ta' guriżdizzjoni fi proċedimenti kriminali (ĠU L 328, 15.12.2009, p. 42, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj#mt).

¹⁰ It-test gie adottat fil-5 ta' Novembru u gie ffirmat fis-27 ta' Novembru. Il-pubblikazzjoni – bin-numru tar-Regolament – x'aktarx ser issir f'xi żmien f'Diċembru.

- (22) In-nuqqas ta' rizorsi u setgħat ta' infurzar għall-awtoritajiet nazzjonali li jidentifikaw, jinvestigaw, jipprosegwixxu jew jaġġudikaw ir-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva joħloq ostakli għall-prevenzjoni u l-piena effettivi tagħhom. B'mod partikolari, nuqqas ta' rizorsi jista' jipprevjeni lill-awtoritajiet milli jieħdu azzjoni jew jillimita l-azzjonijiet ta' infurzar tagħhom, u dan jippermetti lit-trasgressuri jaħarbu mir-responsabbiltà tagħhom jew jingħataw piena li ma tkunx tikkorrespondi għall-gravità tar-reat kriminali. Għalhekk, jenħtieġ li jiġu stabbiliti kriterji minimi li jikkonċernaw ir-rizorsi u s-setgħat ta' infurzar.
- (23) Il-funzjonament effettiv tal-katina tal-infurzar jiddependi fuq firxa ta' ħiliet speċjalizzati. Il-komplessità tal-isfidi ppreżentati mill-faċilitazzjoni ta' dhul, tranzitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, u n-natura ta' tali reati kriminali jeħtieġu approċċ multidixxiplinari, livell għoli ta' għarfien legali, għarfien espert tekniku u appoġġ finanzjarju, kif ukoll livell għoli ta' taħriġ u speċjalizzazzjoni fi ħdan l-awtoritajiet kompetenti rilevanti kollha. Jenħtieġ li l-Istati Membri jipprovdu taħriġ xieraq għall-funzjoni ta' dawk li jidentifikaw, jinvestigaw, jipprosegwixxu jew jaġġudikaw reati kriminali marbuta mal-faċilitazzjoni ta' dhul, tranzitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni.
- (24) Sabiex jiġi żgurat infurzar b'suċċess, jenħtieġ li l-Istati Membri jagħmlu disponibbli **għall-awtoritajiet kompetenti** għodod investigattivi effettivi għar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva, bħal dawk **disponibbli** [...] fil-liġi nazzjonali tagħhom għall-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata jew **reati serji** oħrajn [...]. **Dawn l-għodod jistgħu jinkludu** [...] l-interċettazzjoni ta' komunikazzjonijiet, is-sorveljanza bil-moħbi inkluż is-sorveljanza elettronika, il-monitoraġġ tal-kontijiet bankarji u għodod oħrajn ta' investigazzjoni finanzjarja. Jenħtieġ li [...] **dawk** l-għodod **jintużaw** [...] f'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità u b'rispett shiħ għall-Karta [...]. F'konformità mal-liġi nazzjonali, jenħtieġ li n-natura u l-gravità tar-reati kriminali li jkunu qed jiġu investigati jiġġustifikaw l-użu ta' dawn l-għodod investigattivi. Jenħtieġ li d-dritt għall-protezzjoni tad-data personali jiġi rrispettat.

(25) [...] ¹¹[...]

(26) Sabiex tiġi indirizzata b'mod effettiv il-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, huwa meħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri jiġbru data akkurata [...] dwar l-iskala u x-xejriet tar-reati kriminali msemmija f'din id-Direttiva [...]. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiġbru u jirrapportaw lill-Kummissjoni **bħala minimu** data statistika **eżistenti** rilevanti **disponibbli fil-livell ċentrali** dwar tali reati. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta u tippubblika regolarment ir-riżultati abbażi tad-data trażmessa mill-Istati Membri. Jenħtieġ li l-Istati Membri jiġbru u jxerrdu wkoll, b'mod regolari, data u informazzjoni statistika **eżistenti** dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva biex jippermettu l-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tagħha. Jenħtieġ li d-data u l-informazzjoni statistika [...] jingabru abbażi ta' standards minimi komuni.

(27) Billi l-oġġettiv ta' din id-Direttiva, jiġifieri li jiġu stabbiliti regoli minimi għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu u soġġorn mhux awtorizzati fl-Unjoni, ma jistax jintlaħaq biżżejjed mill-Istati Membri u jista' għalhekk, minhabba l-effett u l-iskala tal-azzjoni, jintlaħaq aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stipulat f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ biex jintlaħaq dak l-oġġettiv.

¹¹ [...]

- (28) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari r-rispett u l-protezzjoni tad-dinjità tal-bniedem, id-dritt għall-integrità tal-persuna, il-projbizzjoni tat-tortura u t-trattament jew pieni inumani jew degradanti, id-dritt għal-libertà u għas-sigurtà, id-drittijiet tat-tfal, il-libertà ta' assoċjazzjoni, id-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess ġust, il-prinċipji ta' legalità u proporzjonalità ta' reati u pieni kriminali, u l-projbizzjoni ta' *ne bis in idem*.
- (29) Din id-Direttiva għandha l-għan li temenda u tespandi d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva 2002/90/KE u tad-Deċiżjoni Qafas 2002/946/ĠAI. Billi l-emendi li għandhom isiru huma ta' natura sostanzjali, jenħtieġ li, fl-interessi taċ-ċarezza, id-Direttiva 2002/90/KE u d-Deċiżjoni Qafas 2002/946/ĠAI jiġu sostitwiti fl-intier tagħhom b'rabta mal-Istati Membri marbuta b'din id-Direttiva.
- (30) Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/38/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹² u l-Ftehim dwar il-Hruġ UE-Renju Unit¹³.
- (31) L-Irlanda qed tiehu sehem f'din id-Direttiva, f'konformità mal-Artikolu 5(1) tal-Protokoll Nru 19 dwar l-*acquis* ta' Schengen integrat fil-qafas tal-Unjoni Ewropea, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u mal-Artikolu 6(2) tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2002/192/KE¹⁴.

¹² Id-Direttiva 2004/38/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar id-drittijiet taċ-ċittadini tal-Unjoni u tal-membri tal-familja tagħhom biex jiċċaqilqu u jgħixu liberament fit-territorju tal-Istati Membri u li temenda r-Regolament (KEE) Nru 1612/68 u li tħassar id-Direttivi 64/221/KEE, 68/360/KEE, 72/194/KEE, 73/148/KEE, 75/34/KEE, 75/35/KEE, 90/364/KEE, 90/365/KEE u 93/96/KEE, (ĠU L 158, 30.4.2004, p. 77, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/38/mt>).

¹³ Il-Ftehim dwar il-hruġ tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq mill-Unjoni Ewropea u mill-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika 2019/C 384 I/01 (ĠU C 384 I, 12.11.2019, p. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2019\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/treaty/withd_2019(3)/oj)).

¹⁴ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2002/192/KE tat-28 ta' Frar 2002 rigward it-talba tal-Irlanda biex tiehu sehem f'xi dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen (ĠU L 64, 7.3.2002, p. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/mt>).

- (32) F'konformità mal-Artikoli 1 u 2 [...] tal-Protokoll **Nru 22** dwar il-pożizzjoni tad-Danimarka, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u mat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, id-Danimarka mhijiex qed tiegħu sehem fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva u mhijiex marbuta biha jew sugġetta għall-applikazzjoni tagħha. Minhabba li din id-Direttiva tibni fuq l-*acquis* ta' Schengen, [...] id-Danimarka **għandha**, f'konformità mal-Artikolu 4 ta' dak il-Protokoll, tiddeċiedi, fi żmien sitt xhur wara li l-Kunsill ikun iddeċieda dwar din id-Direttiva, jekk hijiex ser timplimentaha fil-ligi nazzjonali tagħha.
- (33) Fir-rigward tal-Iżlanda u n-Norveġja, din id-Direttiva tikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen fis-sens tal-Ftehim konkluż mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u r-Repubblika tal-Iżlanda u r-Renju tan-Norveġja dwar l-assoċjazzjoni ta' dawn tal-aħħar mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis*¹⁵ ta' Schengen li jaqgħu fl-oqsma msemmija fl-Artikolu 1, il-punt **E** [...] tad-Deciżjoni tal-Kunsill 1999/437/KE¹⁶.

¹⁵ ĠU L 176, 10.7.1999, p. 36, ELI: [https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439\(1\)/mt](https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/mt).

¹⁶ Id-Deciżjoni tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 1999 dwar ċerti arrangamenti għall-applikazzjoni tal-Ftehim konkluż mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u r-Repubblika tal-Iżlanda u r-Renju tan-Norveġja dwar l-assoċjazzjoni ta' dawn iż-żewġ Stati mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen (ĠU L 176, 10.7.1999, p. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/mt>).

- (34) Fir-rigward tal-Iżvizzera, din id-Direttiva tikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen fis-sens tal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis*¹⁷ ta' Schengen li jaqgħu fl-oqsma msemmija fl-Artikolu 1, il-punt E [...] tad-Deċiżjoni 1999/437/KE moqrija flimkien mal-Artikolu 3 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2008/146/KE¹⁸.
- (35) Fir-rigward tal-Liechtenstein, din id-Direttiva tikkostitwixxi żvilupp tad-dispożizzjonijiet tal-*acquis* ta' Schengen fis-sens tal-Protokoll bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea, il-Konfederazzjoni Żvizzera u l-Prinċipat tal-Liechtenstein dwar l-adeżjoni tal-Prinċipat tal-Liechtenstein mal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis*¹⁹ ta' Schengen li jaqgħu fl-oqsma msemmija fl-Artikolu 1, il-punt E [...] tad-Deċiżjoni 1999/437/KE moqri flimkien mal-Artikolu 3 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2011/350/UE²⁰.

¹⁷ ĠU L 53, 27.2.2008, p. 52.

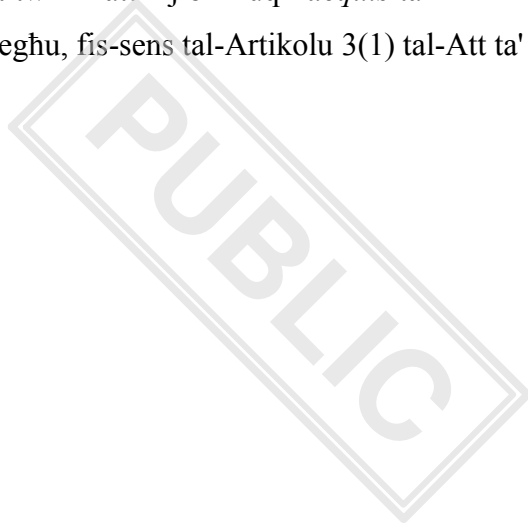
¹⁸ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2011/350/UE tas-7 ta' Marzu 2011 dwar il-konklużjoni, fisem l-Unjoni Ewropea, tal-Protokoll bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea, il-Konfederazzjoni Żvizzera u l-Prinċipat tal-Liechtenstein dwar l-adeżjoni tal-Prinċipat tal-Liechtenstein mal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen, relatat mal-abolizzjoni tal-verifiki mal-fruntieri interni u l-moviment tal-persuni (ĠU L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/mt>).

¹⁹ ĠU L 160, 18.6.2011, p. 21.

²⁰ Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2011/350/UE tas-7 ta' Marzu 2011 dwar il-konklużjoni, fisem l-Unjoni Ewropea, tal-Protokoll bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea, il-Konfederazzjoni Żvizzera u l-Prinċipat tal-Liechtenstein dwar l-adeżjoni tal-Prinċipat tal-Liechtenstein mal-Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea, il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar l-assoċjazzjoni tal-Konfederazzjoni Żvizzera mal-implimentazzjoni, l-applikazzjoni u l-iżvilupp tal-*acquis* ta' Schengen, relatat mal-abolizzjoni tal-verifiki mal-fruntieri interni u l-moviment tal-persuni (ĠU L 160, 18.6.2011, p. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/mt>).

- (36) Fir-rigward ta' Ċipru[...], din id-Direttiva tikkostitwixxi att li jibni fuq l-*acquis* ta' Schengen, jew li b'xi mod ieħor huwa relatat miegħu, fis-sens tal-Artikolu 3(1) tal-Att ta' Adeżjoni tal-2003 [...] [...],

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Artikolu 1

Suġġett

Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' reati kriminali u sanzjonijiet fil-qasam tal-faċilitazzjoni ta' dħul, tranżitu **minn** u soġġorn mhux awtorizzati ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi **fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru**, kif ukoll mizuri għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-twettiq ta' tali reati kriminali.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

1. "nazzjonal ta' pajjiż terz" tfisser kwalunkwe persuna li ma hijiex ċittadin tal-Unjoni fis-sens tal-Artikolu 20(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea u li ma hijiex persuna li tgawdi d-dritt tal-moviment liberu skont id-dritt tal-Unjoni, kif definit fl-Artikolu 2, il-punt 5, tar-Regolament (UE) 2016/399 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;
2. "minorenni mhux akkumpanjat" tfisser nazzjonal ta' pajjiż terz taht l-età ta' 18-il sena li jasal fit-territorju tal-Istati Membri mhux akkumpanjat minn adult responsabbli għalih jew għaliha, kemm jekk bil-liġi kif ukoll jekk bil-prattika tal-Istat Membru kkonċernat u għaž-żmien sakemm ma jittehidx effettivament fil-kura ta' tali persuna, inkluż minorenni li jithalla mhux akkumpanjat wara li jkun daħal fit-territorju tal-Istati Membri;
3. "persuna ġuridika" tfisser kwalunkwe entità ġuridika li jkollha tali status skont il-liġi nazzjonali applikabbli, hliet għal Stati jew korpi pubbliċi li jeżerċitaw l-awtorità tal-Istat u għal organizzazzjonijiet internazzjonali pubbliċi.

Artikolu 3

Reati kriminali

[...] L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-assistenza intenzjonata lil nazzjonal ta' pajjiż terz għad-dhul, it-tranzitu minn, jew is-soġġorn fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru bi ksur tal-liġi rilevanti tal-Unjoni jew tal-liġijiet tal-Istat Membru kkonċernat dwar id-dhul, it-tranzitu u s-soġġorn ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi tikkostitwixxi reat kriminali [...] fejn il-persuna li twettaq l-imġiba titlob, tirċievi jew taċċetta, direttament jew indirettament, benefiċċju finanzjarju jew materjali, jew wegħda tiegħu, jew twettaq l-imġiba sabiex tikseb tali benefiċċju [...]

[...]

[...]

Artikolu 4

Reati kriminali aggravati

(thassar)

Artikolu 5

Inċitament, għajjnuna u assistenza, u tentattiv

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-inċitament, l-għajjnuna u t-thajjir, u t-tentattiv [...] li jidwettaq kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikolu 3[...] ikunu punibbli bħala reati kriminali.

Artikolu 6

Pieni għal persuni fiżiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5 ikunu punibbli b'peni kriminali effettivi, proporzjonati u dissważivi.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati kriminali msemmija fl-Artikolu[...] 3 [...] ikunu punibbli b'terminu massimu ta' prigunerija ta' mill-inqas **tlit** snin.
3. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati kriminali msemmija [...] fl-**Artikolu 3** ikunu punibbli b'terminu massimu ta' prigunerija ta' mill-inqas [...] **tmien** snin **meta:**
 - (a) **dak ir-reat twettaq fil-qafas ta' organizzazzjoni kriminali fis-sens tad-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2008/841/ĠAI;**
 - (b) **dak ir-reat ipperikola serjament il-hajja ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi li kienu soġġetti għar-reat kriminali;**
 - (c) **dak ir-reat twettaq bl-użu ta' vjolenza serja kontra n-nazzjonali ta' pajjiżi terzi li kienu soġġetti għar-reat kriminali;**
 - (d) **in-nazzjonal ta' pajjiżi terzi li kien soġġett għar-reat kriminali kien partikolarment vulnerabbli, inkluż minorenni mhux akkumpanjati.**

Għandu jkun fid-diskrezzjoni tal-Istati Membri li jiddeċiedu jekk din id-dispożizzjoni tapplikax ukoll f'sitwazzjonijiet ta' assistenza intenzjonata lil nazzjonal ta' pajjiżi terzi biex jibqa' fit-territorju ta' Stat Membru.

4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati kriminali msemmija [...] fl-Artikolu 3 [...], ikunu punibbli b'terminu massimu ta' prigunerija ta' mill-inqas [...] **għaxar snin meta dak ir-reat, billi pperikola serjament il-hajja ta' nazzjonal ta' pajjiż terz li kien soġġett għar-reat kriminali, ikkawża l-mewt ta' dik il-persuna.**
5. Minbarra l-pieni kriminali imposti f'konformità mal-paragrafi 1 sa 4, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-persuni fiżiċi **li jkunu [...] wettqu [...]** ir-reati [...] kriminali msemmija fl-Artikoli 3 [...] u 5 jistgħu jkunu soġġetti għal sanzjonijiet **aċċessorji** jew miżuri kriminali jew mhux kriminali imposti minn awtorità kompetenti, [...] **li jistgħu jinkludu li ġej:**
- (-a) multi;
 - (a) l-irtirar ta' permessi jew awtorizzazzjonijiet biex jitwettqu attivitajiet **li** rriżultaw fir-reat kriminali rilevanti, jew il-projbizzjoni li tiġi pprattikata, direttament jew permezz ta' intermedjarju, l-attività okkupazzjonali li fl-eżerċitar tagħha twettaq ir-reat kriminali;
 - (b) [...]
 - (c) il-projbizzjoni tad-dhul u s-soġġorn fit-territorju tal-Istati Membri [...];
 - (d) l-eskluzjonijiet mill-aċċess għall-finanzjament pubbliku, inkluż proċeduri ta' sejhiet għall-offerti, għotjiet u konċessjonijiet.
 - (e) *(trasferita għal -a)*
- [...]

Artikolu 7

Responsabbiltà tal-persuni ġuridiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-persuni ġuridiċi jkunu jistgħu jinżammu responsabbli għar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5 mwettqa għall-benefiċċju ta' dawk il-persuni ġuridiċi minn kwalunkwe persuna li jew tagixxi individwalment jew bħala parti minn organu tal-persuna ġuridika kkonċernata, li jkollha pożizzjoni ta' tmexxija fi hdan il-persuna ġuridika, abbażi ta':
 - (a) setgħa ta' rappreżentanza tal-persuna ġuridika;
 - (b) awtorità li tiegħu deċiżjonijiet f'isem il-persuna ġuridika;
 - (c) awtorità li teżerċita kontroll fi hdan il-persuna ġuridika.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuna ġuridika tkun tista' tinżamm responsabbli meta n-nuqqas ta' superviżjoni jew kontroll minn persuna msemmija fil-paragrafu 1 ikun għamilha possibbli li jitwettqu r-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5 għall-benefiċċju ta' dik il-persuna ġuridika minn persuna taħt l-awtorità tagħha.
3. Ir-responsabbiltà ta' persuna ġuridika skont il-paragrafi 1 u 2 **ta' dan l-Artikolu** ma għandhiex **tipprekludi** [...] l-proċedimenti kriminali kontra persuni fiżiċi **li jwettqu, jincitaw** jew huma aċċessorji fir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5.

Artikolu 8

Pieni [...] għal persuni ġuridiċi

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuna ġuridika miżmuna responsabbli skont l-Artikolu 7 **(1) jew (2)** tkun [...] **punibbli b' [...] pieni jew miżuri kriminali jew mhux kriminali** li jkunu effettivi, proporzjonati u disswassivi.
2. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-**penali** [...] jew il-miżuri għal persuni ġuridiċi li **jinzammu** responsabbli skont l-Artikolu 7**(1) jew (2)** għar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5 **għandhom jinkludu multi kriminali jew nonkriminali u jistgħu jinkludu penali jew miżuri ohra kriminali jew nonkriminali, bħal** [...]:
 - (a) [...]
 - (b) esklużjoni minn dritt għal benefiċċji pubbliċi [...] **jew** [...] għajnuna;
 - (c) [...] esklużjonijiet mill-aċċess għall-finanzjament pubbliku, inkluż proċeduri ta' sejhiet għall-offerti, għotjiet, [...] konċessjonijiet **u liċenzji**;
 - (d) skwalifika temporarja jew permanenti mill-prattika ta' attivitajiet **kummerċjali**;
 - (e) tqegħid taħt superviżjoni ġudizzjarja;
 - (f) stralċ ġudizzjarju;
 - (g) [...] għeluq tal-istabbilimenti [...] użati għat-twettiq [...] tar-reat;

- (h) irtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet biex jitwettqu attivitajiet **li** [...] rrizultaw [...] fir-reat kriminali **rilevanti**;

[...]

3. **L-Istati Membri ghandhom jiehdu l-mizuri mehtiega biex jiżguraw li, mill-inqas għall-persuni ġuridiċi li jinżammu responsabbli skont l-Artikolu 7(1), ir-reati kriminali koperti mill-Artikoli 3, 6(3) u 6(4) ikunu punibbli b'multi kriminali jew mhux kriminali, li l-ammont [...] tagħhom għandu jkun proporzjonat għall-gravità [...] tal-imġiba u għaċ-ċirkostanzi individwali, finanzjarji u oħrajn tal-persuna ġuridika kkonċernata. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-mizuri mehtiega biex jiżguraw li l-livell massimu ta' tali multi ma jkunx inqas minn:**

- (a) għar-reati kriminali koperti mill-[...]Artikolu 3[...]**

- (i) 3 %** tal-fatturat dinji totali tal-persuna ġuridika, jew fis-sena kontabilistika ta' qabel **dik** [...] li fiha jkun twettaq ir-reat kriminali, jew inkella fis-sena kontabilistika ta' qabel **dik tad-**[...]deċiżjoni **li tiġi imposta l-multa**, [...] **jew**

- (ii) ammont li jikkorrispondi għal EUR 24 000 000.**

- (b) għar-reati kriminali koperti mill-[...]Artikolu[...] 6(3) u l-Artikolu 6(4):**

- (i) 5 %** tal-fatturat dinji totali tal-persuna ġuridika, jew fis-sena kontabilistika ta' qabel dik li fiha twettaq ir-reat kriminali, jew fis-sena kontabilistika ta' qabel [...] id-deċiżjoni **li tiġi imposta l-multa**, [...], **jew**

- (ii) ammont li jikkorrispondi għal EUR 40 000 000;**

[...]

4. [...] L-Istati Membri jistgħu **jistabbilixu** [...] regoli [...] **ghal** każijiet fejn ma jkunx possibbli li l-ammont tal-multa jiġi ddeterminat fuq il-bażi tal-fatturat dinji totali tal-persuna ġuridika fis-sena kontabilistika ta' qabel **dik** [...] li fiha [...] jkun twettaq ir-reat, jew fis-sena kontabilistika ta' qabel **dik tad-deċiżjoni** [...] **li tiġi imposta l-multa**.
5. **Jekk ikun imperattiv biex tiġi preservata l-koerenza tas-sistema ta' penali nazzjonali għal persuni ġuridiċi, l-ammont massimu ta' multi għal persuni ġuridiċi miżmuma responsabbli skont l-Artikolu 7(1) għar-reati kriminali koperti mill-Artikoli 3, 6(3) u 6(4) jista' jkun differenti minn dak stabbilit fl-Artikolu 8(3), dment li, b'riżultat ta' dan, il-livell ta' pieni jkun konsistenti ma' dak previst fil-liġi nazzjonali għal reati mwettqa minn persuni ġuridiċi ta' gravità komparabbli u li l-pieni jkunu effettivi, proporzjonati u diżsważivi.**

Minghajr preġudizzju għall-Artikolu 8(2), tali sistemi ta' penali għandhom jinkludu wkoll il-possibbiltà ta'

a) impożizzjoni ta' sanzjonijiet monetarji li jqisu lakuni jew defiċjenzi fl-istruttura u l-organizzazzjoni tal-persuna ġuridika li ppermettew li jseħhu reati,

b) talbiet għal kumpens u

c) konfiska.

Artikolu 9

Ċirkostanzi aggravanti

Sal-punt li ċ-ċirkostanzi li ġejjin ma jagħmlux parti mill-elementi kostitwenti tar-reati kriminali msemmija fl-Artikolu 3, l-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li **wahda jew aktar miċ-ċirkostanzi li ġejjin [...] jistgħu, f'konformità mal-liġi nazzjonali, jitqiesu bhala ċirkostanza[...] aggravanti [...], fir-rigward tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5:**

- (a) ir-reat kriminali twettaq minn uffiċjal pubbliku waqt it-twettiq ta' dmirijietu;
- (b) [...]
- (c) it-trasgressur ikun preċedentement [...] ġie kkundannat **permezz ta' sentenza finali** għal [...] reati tal-istess natura [...] **bhal dawk imsemmija** fl-Artikoli 3 [...] jew 5;
- (d) ir-reat kriminali kien jinvolvi jew irrizulta [...] fl-istrumentalizzazzjoni ta' ċittadin ta' pajjiż terz li kien soġġett għar-reat kriminali;
- (e) in-nazzjonali ta' pajjiżi terzi li huma soġġetti għar-reat kriminali jittehdulhom id-dokumenti tal-identità jew tal-ivvjagġar tagħhom;
- (f) [...]
- (g) **ir-reat kriminali twettaq bl-involviment ta' trattament krudili, inuman jew degradanti ta' nazzjonal ta' pajjiż terz li kien soġġett għar-reat kriminali.**

Artikolu 10

Ċirkostanzi mitiganti

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li, fir-rigward tar-reati kriminali **rilevanti** msemmija fl-Artikoli 3 [...] u 5, **wahda jew aktar miċ-ċirkostanzi li ġejjin jistghu, f'konformità mal-liġi nazzjonali**, [...] jitqiesu bħala ċirkostanza mitiganti [...]:

- (a) **it-trasgressur jipprovdi lill-awtoritajiet kompetenti b'informazzjoni, u hekk jgħinhom jidentifikaw jew iressqu quddiem il-gustizzja trasgressuri oħra; [...]**
- (b) **it-trasgressur jipprovdi lill-awtoritajiet kompetenti b'informazzjoni, u hekk jgħinhom biex isibu provi.**

Artikolu 11

Perjodi ta' preskrizzjoni [...]

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa **biex jiffaċilitaw** [...] l-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u [...] **d-deċiżjoni ġudizzjarja** tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 [...] u 5 għal perjodu ta' żmien suffiċjenti wara li jkunu twettqu dawk ir-reati kriminali, sabiex dawk ir-reati kriminali jiġu ttrattati b'mod effettiv.

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jipprevedu perjodu ta' preskrizzjoni li jiffaċilita l-infurzar ta' pjeni imposti wara kundanna finali għar-reati kriminali msemmija fl-Artikolu 3 għal perjodu ta' żmien suffiċjenti wara dik il-kundanna.

[...]

2. Il-perjodu ta' preskrizzjoni msemmi fil-paragrafu 1, l-ewwel subparagrafu[...] ghandu jkun kif ġej:

- (a) mill-inqas tliet snin mit-twettiq ta' reat kriminali punibbli b'terminu massimu ta' prigionerija ta' mill-inqas tliet snin;**
- (b) mill-inqas tmien snin mit-twettiq ta' reat kriminali punibbli b'terminu massimu ta' prigionerija ta' mill-inqas tmien snin;**
- (c) mill-inqas għaxar snin mit-twettiq ta' reat kriminali punibbli b'terminu massimu ta' prigionerija ta' mill-inqas għaxar snin.**

[...]

3. Il-perjodu ta' preskrizzjoni msemmi fil-paragrafu 1, it-tieni subparagrafu, ghandu jkun kif ġej:

(a) mill-inqas tliet snin mid-data tal-aħhar kundanna fil-każijiet li ġejjin:

(i) piena ta' priġunerija ta' mhux aktar minn sena, jew alternattivament

(ii) piena ta' priġunerija għal reat kriminali punibbli b'terminu massimu ta' priġunerija ta' mill-inqas tliet snin; u

(b) (i) mill-inqas hames snin mid-data tal-kundanna finali [...] fil-każ ta' piena ta' priġunerija ta' aktar minn sena, jew inkella

(ii) mill-inqas tmien snin mid-data tal-kundanna finali fil-każ ta' piena ta' priġunerija għal reat kriminali punibbli b'terminu massimu ta' priġunerija ta' mill-inqas tmien snin; [...] u

[...]

(c)[...] mill-inqas ghaxar snin mid-data tal-ahhar kundanna fil-każijiet li ġejjin:

- (i) piena ta' priġunerija ta' aktar minn hames snin, jew inkella
- (ii) piena ta' priġunerija għal reat kriminali punibbli b'terminu massimu ta' priġunerija ta' mill-inqas ghaxar snin.

4. B'deroga mill-paragrafi 2 (b)-(c), [...] 3 (b)(ii) u 3 (c), l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu ta' preskrizzjoni iqsar, **izda mhux iqsar minn hames snin**, dment li l-perjodu jkun jista' jiġi interrott jew sospiz fil-każ ta' atti speċifiċi. [...]

Artikolu 12

Ġurisdizzjoni

1. Kull Stat Membru għandu **jiehu l-miżuri mehtieġa biex** jistabbilixxi l-ġurisdizzjoni tiegħu fuq **ir-reati** kriminali msemmija fl-Artikoli 3 [...] u 5 meta [...]:
- (a) **ir-reat ikun** [...] twettaq kompletament jew parzjalment fi **hdan** it-territorju tiegħu;
 - (b) **it-trasgressur** ikun [...] wiehed min-nazzjonali tiegħu[...]

[...]

[...](c) **ir-reat ikun**[...] twettaq abbord [...] bastiment jew ingenu tal-ajru rreġistrat fl-Istat Membru kkonċernat[...] jew li jtajjar il-bandiera tiegħu;

[...]

2. Stat Membru għandu jinforma lill-Kummissjoni meta jiddeċiedi li jestendi l-ġurisdizzjoni tiegħu għal wiehed jew aktar mir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 5 li jkunu twettqu barra mit-territorju tiegħu, meta:

(a) it-trasgressur ikun resident abitwali fit-territorju tiegħu;

(b) ir-reat jitwettaq għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika

(i) stabbilita fit-territorju tiegħu;

(ii) fir-rigward ta' kwalunkwe negozju li jsir kollu kemm hu jew parzjalment [...] fit-territorju tiegħu;

(c) l-imġiba tkun immirata lejn id-dhul jew it-tranzitu mhux awtorizzati ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi, li kienu soġġetti għar-reat kriminali, fit-territorju ta' dak l-Istat Membru.

3.[...]

4. [...] **Fil-każ imsemmi fil-paragrafu 1 taht b), u fil-każ fejn Stat Membru jkun iddeċieda li jestendi l-guriżdizzjoni f'konformità mal-paragrafu 2, kull Stat Membru għandu, [...] fil-prosekuzzjoni tar-reati kriminali msemija fl-Artikoli 3 [...] u 5 imwettqa barra mit-territorju ta' Stat Membru, [...] jiehu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li l-eżerċizzju tal-guriżdizzjoni tiegħu ma jkunx soġġett għall-[...][...]kundizzjoni li [...] l-prosekuzzjoni tista' tinbeda biss wara denunzja mill-Istat tal-post fejn twettaq ir-reat kriminali.**

[...]

5. [...] Meta reat kriminali msemmi fl-Artikoli 3 [...] u 5 jaqa' fil-guriżdizzjoni ta' aktar minn Stat Membru wiehed, **dawk** [...] l-Istati Membri għandhom jikkooperaw biex jiddeterminaw liema Stat Membru għandu jwettaq il-proċedimenti kriminali. Fejn ikun xieraq u f'konformità mal-Artikolu 12 (2) tad-Deċiżjoni Qafas 2009/948/ĠAI²¹, il-kwistjoni għandha tiġi riferuta lill-Eurojust.

Artikolu 13

Prevenzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu [...] **miżuri** xierqa [...], bħal kampanji ta' informazzjoni u ta' sensibilizzazzjoni, u programmi ta' riċerka u edukazzjoni, **fejn rilevanti b'attenzjoni speċifika għad-dimensjoni online u b'rispett għall-kompetenza u l-liġi nazzjonali**, immirati biex iżidu l-għarfien tal-pubbliku u jnaqqsu t-twettiq tar-reati kriminali msemija fl-Artikoli 3[...] u 5.

²¹ Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni ta' konflitti ta' eżerċizzju ta' guriżdizzjoni fi proċedimenti kriminali (ĠU L 328, 15.12.2009, p. 42).

2. Fejn xieraq, l-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex iwettqu l-attivitajiet imsemmija fil-paragrafu 1 f'kooperazzjoni ma' Stati Membri oħrajn, mal-aġenziji rilevanti tal-Unjoni, [...] pajjiżi terzi u **organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili rilevanti u partijiet ikkonċernati oħra bħas-settur privat.**

Artikolu 14

Riżorsi

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali [...] **li** [...] jikxfu [...], jinvestigaw [...], jibdew proċedimenti [...] jew [...] jiddeċiedu dwar[...] ir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3[...] u 5 ikollhom għadd suffiċjenti ta' persunal kwalifikat u riżorsi finanzjarji, tekniċi u teknoloġiċi suffiċjenti [...] għat-twettiq effettiv tal-funzjonijiet tagħhom relatati mal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.

Artikolu 15

Taħriġ

1. L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw riżorsi adegwati għal, u li jingħata, taħriġ **regolari u** speċjalizzat [...] għall-membri tal-infurzar tal-liġi, [...] u l-persunal tal-awtoritajiet, inkluż il-persunal tal-qorti, is-servizzi ta' assistenza u appoġġ, gwardji tal-fruntiera inkarigati minn investigazzjonijiet kriminali u proċedimenti tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 [...] u 5.
2. Mingħajr preġudizzju għall-indipendenza ġudizzjarja u **d-differenzi fl-organizzazzjoni tal-ġudikatura madwar l-Unjoni**, l-Istati Membri għandhom **iheggu kemm taħriġ ġenerali kif ukoll speċjalizzat għall-imhallfin u l-prosekuturi** [...] involuti fi proċedimenti u investigazzjonijiet kriminali fir-rigward tal-oġġettivi ta' din id-Direttiva.

Artikolu 16

Għodod investigattivi

L-Istati Membri għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li jkunu disponibbli għodod investigattivi effettivi u proporzjonati għall-investigazzjoni jew il-prosekuzzjoni tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 [...] u 5. Fejn xieraq, **dawk** [...] l-għodod għandhom jinkludu għodod investigattivi speċjali, bhal dawk [...] użati **fil-ġlieda kontra** [...] l-kriminalità organizzata jew f'każijiet oħrajn ta' kriminalità serja [...].

Artikolu 17

Ġbir ta' data u statistika

1. L-Istati Membri għandhom [...] jiżguraw li jkun hemm fis-seħh sistema għar-registrazzjoni, il-produzzjoni u l-forniment ta' data statistika anonimizzata [...] dwar it-tip ta' reat kriminali msemmi fl-Artikoli 3 [...] u 5 sabiex tiġi monitorjata l-effettività tas-sistemi tagħhom fil-ġlieda kontra r-reati msemmija f'din id-Direttiva.
2. Id-data statistika msemmija fil-paragrafu 1 għandha [...], **bhala minimu, tinkludi d-data eżistenti disponibbli fil-livell ċentrali dwar:**
 - a) L-għadd ta' nazzjonali ta' pajjiżi terzi registrati li kienu soġġetti għar-reat kriminali, diżaggregati skont iċ-ċittadinanza, is-sess u l-età (tfal/adulti) f'konformità mal-ligi u l-prattiki nazzjonali;
 - b) [...]

- c) l-ghadd ta' persuni fiżiċi mharrka għar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva, [...];
- d) l-ghadd ta' persuni ġuridiċi mharrka għar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva, [...]
- e) l-ghadd ta' **deċiżjonijiet ta' prosekuzzjoni** [...] (**deċiżjonijiet** jekk issir jew ma ssirx prosekuzzjoni)[...]
- f) l-ghadd ta' sentenzi finali tal-qorti [...] (jiġifieri kundanna, helsien mill-htija, [...]);
- g) l-ghadd ta' persuni fiżiċi kkundannati għar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva, [...];
- h) l-ghadd ta' persuni fiżiċi soġġetti għal penali diżaggregati skont it-tip u l-livell ta' penali (priġunerija, multi, oħrajn), is-sess u ċ-ċittadinanza;
- i) l-ghadd ta' persuni ġuridiċi kkundannati għar-reati kriminali msemija f'din id-Direttiva [...];
- j) l-ghadd ta' persuni ġuridiċi ssanzjonati **wara kundanna**, diżaggregati skont [...] it-tip ta' sanzjoni (multi, oħrajn);
- k) [...]

3. L-Istati Membri għandhom [...] jitttrażmettu kull sena lill-Kummissjoni [...] d-data statistika msemmija fil-paragrafu 2 għas-sena preċedenti f'format standard, faċilment aċċessibbli u komparabbli. L-Istati Membri għandhom jagħmlu hilitom biex jibagħtu din id-data kull sena sat-30 ta' Settembru, u għandhom jibagħtuha sa mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru. [...]

Artikolu 18

[...]

Referenzi għad-Direttiva 2002/90/KE u għad-Deċiżjoni Qafas 2002/946/ĠAI

Referenzi għad-Direttiva 2002/90/KE u għad-Deċiżjoni Qafas 2002/946/ĠAI għandhom jinftiehm bħala referenzi għal din id-Direttiva.

[...]

Artikolu 19

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idaħħlu fis-seħh il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa [...] **sentejn [...] mid-data tad-dhul fis-seħh ta' din id-Direttiva**] [...]. Huma għandhom **minnufih jgharrfu** [...] lill-Kummissjoni **b'dan**[...].
2. Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-**mizuri** [...], dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew **għandhom** ikunu akkumpanjati minn [...] tali referenza meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. **Il-metodi ta' kif issir tali referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri** [...].
3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tal-**mizuri** ewlenin [...] tal-ligi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.